

WWF

KEVÄT
1/2013

Pandan polku

**WWF NOSTI
KALAN PÖYDÄLLE**

**TOIMISTO
SUURENNUSLASIN
ALLA**

***Myrsky on
ISKENYT***

VALLIRIUTAN KAUNISTUS

PILVI RATKOO PULMAT

ISOMÄKI: VAIKUTA VALINNOILLASI

EKOLOGINEN MUUTTO

PLANEETALTA

Tämä *Dendronephtya*-suvun pehmytkoralli elää Isolla valliriutalla, Australian Queenslandin rannikolla. Iso valliriutta koostuu useista koralliyhdyskunnista. Se on maailman suurin merensuojelualue ja UNESCO:n maailmanperintökohde. Aluetta uhkaavat ilmaston lämpeneminen, veden saastuminen, liikakalastus ja mittavat rakennushankkeet. WWF Australia kampanjoi alueen suojelun parantamiseksi.

© JURGEN FERLUND / WWF-CANON

HUOM! LUONTO EI PYSTY SUOJAUTUMAAN ILMASTONMUUTOKSELTA

Olen aina halunnut ajatella asioista positiivisesti, mutta uutiset ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista eivät kovin myönteisiä ajatuksia herätä. Muistan, kuinka aikoinaan ilmastonmuutoksesta puhuminen huolestutti itseäni lähinnä itsekkäistä syistä – olin talvisin intohimoinen pilkillä kävijä. Ennusteet siitä, että jääpeite Salpausselän eteläpuolella tulee olemaan harvinaisuus, kuulostivat erityisen ikäviltä.

Myöhemmin tajusin, että meille ihmisille ilmastonmuutos, varsinkin länsimaissa, saattaa olla vain epämukavuustekijä. Toki viime vuosien myrskyt, lämpöaallot ja kuivuus ovat eri puolilla maailmaa olleet sellaisia, etteivät ihmiset ole pystyneet suojautumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksilta. Meillä on kuitenkin jonkinlainen mahdollisuus varautua ja suojautua, mutta luonto ja siellä elävät lajit ovat käytännössä lähes täysin kyvyttömiä suojautumaan ilmastonmuutumiselta.

Ensimmäinen ilmastonmuutokselle kasvot antanut laji Suomessa oli jo yli 10 vuotta sitten Saimaalle syntynyt saimaannorpan kuutti, joka sai nimekseen Victoria. Emo joutui synnyttämään kuutin paljaalle jäälle ilman pesäluolan suojaa, koska helmikuussa ei Saimaalla ollut lunta – ensimmäistä kertaa norpan suojelutyön historiassa. Sen jälkeen usea leuto talvi käänsi saimaannorppakannan koon laskuun.

Tästä lehdestä voit lukea, mitä kaikkea ilmastonmuutoksen seurauksena on tapahtunut, ja tapahtumassa, jos maiden johtajat eivät tee nopeasti konkreettisia toimenpiteitä fossiilisten polttoaineiden käytön lopettamiseksi.

Jari Luukkonen
suojelujohtaja

© JUUKKA LARIOLA / LOYLÄYMEDIA

TÄSSÄ NUMEROSSA

Planeetalta	2
Lyhyet	4
Särki lautaselle ja kissa pöydälle	8
WWF:n Kalakampanja päivitti ravintoloiden ruokalistat.	
Myrsky on jo iskenyt	10
Ilmastonmuutos säättää säitä ja uhkaa eläinlajeja.	
Vihreä toimisto suurennuslasin alla	16
Pandan polku hyppäsi GO-tarkastajan matkaan.	
Kasvot	19
Pilvi Pulma on silta tukijoiden ja WWF:n välillä.	
Ekologinen muutto	20
Miten ylijäävät tavarat löytävät paikkansa?	
Painavaa asiaa	21
Ympäristö hyötyy yritysysteistyöstä.	
Isomäki	22
Kuluttajan valinnoilla on merkitystä.	
På svenska	23
När fåglar bildar flaskhalsar.	

ÄÄNESTÄ JA VOITA!

Mistä WWF:n toimintaan liittyvistä asioista haluaisit lukea Pandan polusta? Kerro se meille - vastanneiden kesken arvotaan 25 euron lahjakortti WWF:n verkkokauppaan! Lisätietoja ja äänestysohjeet: wwf.fi/pandanpolku

PANDAN POLKU
ON LEHTI WWF:N
TUKIJOILLE SUOMESSA
23. VUOSIKERTA

JULKAISUJA
WWF
LINTULAHDENKATU 10
00500 HELSINKI
PUH. 09 774 0100
ETUNIMI.SUKUNIMI@WWF.FI
WWF.FI
PANDA.ORG
WWF = MAAILMAN LUONNON
SÄÄTIÖ (WWF) SUOMEN RAHASTO

Y-TUNNUS
0215186-5
LAHJOITUSTILI
NORDEA 157230-11189

KERÄYSLUVAT
2020/2011/986/28.6.2011 JA
2020/2012/461/31.1.2012, KOKO
MAA AHVENANMAATA LUKUUN
OTTAMATTA (1.7.2011-30.6.2013)
SEKÄ AHVENANMAA ÄLAND
ALR 2012/4935/22.5.2012
(1.7.2012-30.6.2013)

OSOITTEENMUUTOKSET
JA TUKIJA-ASIA
PUH. 09 7740 1054,
040 192 3112
(ARKISIN KLO 9-16),
TUKIJA@WWF.FI

TOIMITUS
PÄÄTOIMITTAJA:
ANNE BRAX
TOIMITUSSIIHETEERI:
ANNE BRAX
TAITTO: ALEXANDRA ANTELL

PAINO
LIBRIS OY
ISSN 1458-5308

PAINOPAPERI
CYCLUS PRINT 115 G
BLUE ANGEL
-SERTIFIoitu
100 % KIERRÄTYS-PAPERI

KANNEN KUVA
ITÄMERENNORPPA (PHOCA
HISPIDA BOTNICA) ON MAAIL-
MAN PIENIN HYLJELAJI.

© SEppo KERÄNEN / WWF
SEURAAVA LEHTI ILMESTYY
KESÄKUUSSA 2013

441 194
Painotuote

VETOA AFRIKAN NORSUJEN PUOLESTA

Norsuja salametsästetään joka päivä kymmenittäin niiden syösyhampaiden takia. Afrikasta norsunluu salakuljetetaan Aasiaan, useimmiten Thaimaahan. Maassa toimii maailman suurimmat laittoman norsunluukaupan markkinat, ja seuraukset näkyvät kaukana Afrikan savanneilla ja metsissä. Monilla alueilla norsut on jo salametsästetty sukupuuttoon. Auta pelastamaan Afrikan norsut, ja vaadi Thaimaan pääministeriä kieltämään norsunluukauppa maassa kokonaan.

Allekirjoita WWF:n vetoomus netissä viimeistään 13.3. wwf.fi/vetoomus

VILJELETKÖ YMPÄRISTÖÄ AJATELLEN?

WWF Suomi ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK etsivät jälleen Itämeren ympäristöystävällisintä viljelijää Suomesta. Suomen kilpailun voittaja ottaa osaa WWF:n Itämeri-

verkoston järjestämään, koko Itämeren alueen laajuiseen kilpailuun. Pääpalkinto on 10 000 euroa. Palkinnolla halutaan välittää tietoa Itämeri-ystävällisen viljelyn parhaista käytännöistä. Tavoitteena on myös antaa tunnustusta viljelijöille, joilla on käytössä innovatiivisia menetelmiä vesistöjä rehevöittävien ravinnealumi-

Lue lisää kilpailusta: wwf.fi/viljelijapalkinto

SAMMUTA VALOT, SYTYTÄ TOIVON KIPINÄ!

Maailman suurin ilmastotapahtuma, WWF:n Earth Hour, järjestetään lauantaina 23.3.2013 kello 20.30–21.30. Viime vuonna Earth Hour tavoitti jo kaksi miljardia ihmistä. Earth Hourin aikana ihmiset ympäri maailman osoittavat huolensa ilmastonmuutoksesta sammuttamalla valonsa ja järjestämällä Earth Hour -tapahtumia. Earth Hour osoittaa, että ilmastonmuutoksen torjuminen voi olla hauskaa!

Vuonna 2013 Earth Hour rakentuu Suomessa ja muualla maailmassa I Will If You Will -haastekampanjan ympärille. Kampanjassa ihmiset ja organisaatiot haastavat toisiaan ottamaan osaa konkreettisiin ympäristötekoihin. Nyt onkin aika kysyä, mitä sinä olet valmis lupaamaan haastaaksesi muut tarttumaan toimeen valoisan, kestäväen tulevaisuuden puolesta.

www.earthhour.fi

60+
EARTH
HOUR

© MARTIN HARVEY / WWF-CANON

Vii5i

MITÄ WWF SAA AIKAAN SINUN LAHJOITUKSESI AVULLA? TÄLLÄ PALSTALLA ESITELLÄÄN VIISI TUORETTA SAAVUTUSTA.

10 WWF Suomen öljyntorjuntajoukot täyttävät 10 vuotta. Joukkoihin kuuluu jo yli 6500 vapaaehtoista. Liity mukaan ja tule kevään koulutuksiin! Ilmoittautumiset koulutuksiin alkavat 7.3. kello 9.

98 WWF oli päärahoittajana ensimmäisessä kansallisessa saimaannorppasymposiumissa, johon osallistui 98 asiantuntijaa. Tutkimuksen avulla löydetään tehokkaimmat keinot norpan suojeluun.

34 "Voiko maailmaa muuttaa syömällä?" WWF on kouluttanut 34 lähettilästä, jotka kiertävät kouluissa kevät- ja syysluku-kaudella 2013 pitämässä tunteja ruuasta. wwf.fi/ymparistokasvatus

1 Ensimmäinen sarvikuonon poikanen syntyi tammikuussa WWF Suomen tuella ennallistetussa Khatan kylämetsässä Nepalissa. Se osoittaa, että sarvikuonot ovat ottaneet alueen kodikseen.

150 000 WWF esitti yhdessä muiden luonnonsuojelujärjestöjen kanssa 500 arvokkaan metsä- ja suoalueen suojelua, yhteispinta-alaltaan 150 000 hehtaaria. Merkittävä osa kohteista on kartoitettu maastossa.

Tiedätkö hienon hankkeen, joka edistää ympäristön- tai luonnonsuojelua? Suunnitteleko itse sellaista? Kerro hankkeesta meille, niin se voi saada 20 000 euroa rahoitusta.

WWF:n Panda-palkinnon voi saada luonnon- ja ympäristönsuojelun hyväksi tehty teko, aloite tai tutkimushanke. Hanke voi olla käynnissä tai vasta suunnitteilla. 20 000 euron palkinto jaetaan erillisestä Anderssonin rahastosta. Hakijana voi olla yksi tai useampi henkilö, yritys tai yhteisö.

Vapaamuotoiset hakemukset voi toimittaa osoitteeseen info@wwf.fi tai WWF, Panda-palkinto, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki. Hakuaika päättyy 31.3.2013.

wwf.fi/pandapalkinto

HAE PANDA-PALKINTOA

© JONAS ASUKAS / WWF

OTA SIIRIN HAASTE VASTAAN!

Toimistollamme vieraili tammi-kuussa 13-vuotias porvoolainen **Siiri Liimat-ta**, joka lahjoitti pullojen keräämisellä tienatut rahat WWF:n sademetsätyöhön. Siiri toivoi, että hänen esimerkinsä innostaisi muitakin. Siirin idea löytyi läheltä: perheen labradorinnoutaja nauttii pullojen noutamisesta. Niinpä Siirikin päätti ryhtyä keräämään tienvarsille heitettyjä pulloja koulumatkoillaan. Koko toimisto oli otettu Siirin tempauksesta.

© WWF

PÄÄ LÄMPIMÄNÄ KEVÄTHANGILLE

Päätä ei palella, kun sonnustautuu Coston mustaan Kombai-hattuun. Hattu on valmistettu kierrätysmateriaalista, sen päällinen on villaa ja vuori silkkiä. Hattuun on brodeerattu WWF:n panda ja siinä on valkoinen tupsu. Hattua saa kolmessa eri koossa: S (56 cm), M (58 cm) ja L (60 cm).

WWF-tuotteita ostamalla tuet monipuolista toimintaamme ympäristön hyväksi. Samalla viestität ystävillesi siitä, että välität luonnon hyvinvoinnista.

WWF:n verkkokauppa: wwf.fi/osta

ILMASTONMUUTOS

Ilmastonmuutos tarkoittaa maailmanlaajuisia ilmaston lämpenemistä. Tähän ovat syynä kasvihuonekaasut, joiden määrä ilmakehässä on kasvanut ihmisen toiminnan tuloksena. Ilmakehän lisääntyvät kasvihuonekaasut estävät lämpöä heijastumasta maasta takaisin avaruuteen, minkä seurauksena ilmasto lämpenee.

Lisääntyvät kasvihuonekaasupitoisuudet voimistavat maapallon luonnollista kasvihuoneilmiötä. Luonnollinen kasvihuoneilmiö kuuluu luonnon järjestykseen ja sen ansiosta maapallon ilmasto on elämälle suotuisa.

Ilmakehän kasvihuonekaasuja lisäävät pääasiassa energiantuotannon sekä liikenteen ja teollisuuden päästöt. Hiilidioksidi on merkittävin ihmisen tuottamista kasvihuonekaasuista, se aiheuttaa ilmastonmuutoksesta noin 60 prosenttia. Suurimmat hiilidioksidipäästöt aiheutuvat energiantuotannosta fossiilisten polttoaineiden avulla. Myös metsien hävittäminen lisää ilmastonmuutosta, kun puiden sitoma hiilidioksidi vapautuu ilmakehään. Muita merkittäviä ihmisen tuottamia kasvihuonekaasuja ovat metaani ja dityppioksidi.

TERMIITTI

TERMIITTI PURESKELEE VAIKEAT KÄSITTEET HELPOMMIN SULAVAAN MUOTOON.

© LEENA OIVA / WWF

Myös pelaamalla voi parantaa maailmaa. Birds of Paradise -mobiilipelissä pelaaja pääsee tansimaan paratiisilintujen kanssa ja testaamaan musiikkikorvaansa. BOP lahjoittaa Suomessa myydyistä peleistä kymmenen prosenttia WWF Suomen suojelutyöhön. Peli on pelattavissa iPhonella tai Android-laitteilla.

TANSSII PARATIISILINTUJEN KANSSA

bopthegame.com

KESÄLLÄ TALKOOLEIRILLE!

WWF Suomi järjestää tulevana kesänä kahdeksan talkooleiriä eri puolilla maata. Talkooleirillä voit tehdä tärkeää työtä suomalaisen luonnon hyväksi esimerkiksi kunnostamalla uhanalaisia perinneympäristöjä.

Ilmoittaudu kesän leireille 21.3. kello 9 alkaen soittamalla numeroon (09) 7740 1044 tai (09) 7740 1055. Sähköposti-ilmoittautumisia ei oteta vastaan.

Lisätietoja ja kirjautuminen leirirekisteriin:
wuf.fi/talkooleirit

SAIMAANNORPALLE PESÄRAUHA MYÖS VENÄJÄKSI

Saimaannorpalle julistettiin perinteinen pesärauha 12. helmikuuta Lappeenrannassa jo kahdetkymmenettä kertaa. Tällä kertaa WWF

halusi tavoittaa erityisesti Saimaan alueella matkailevat venäläiset, joten julistus kuultiin sekä suomeksi että venäjäksi. Sen lukivat Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun oppilaat **Manu Ansas** ja **Anastasia Mateush**.

Saimaalla liikkuu vuosittain merkittävä ja jatkuvasti kasvava määrä venäläisiä matkailijoita. On tärkeää, että myös tämä Saimaan käyttäjäryhmä oppii tuntemaan norpan ja auttamaan sitä omalla toiminnallaan, sanoo WWF Suomen suojelujohtaja **Jari Luukkonen**.

Julistuksen yhteydessä julkistettiin WWF:n venäjänkielinen norppaesite, jota jaetaan Saimaan alueen matkailutoimistoissa ja -yrityksissä. Norppa esittäytyy venäjäksi nyt myös WWF:n verkkosivuilla.

Norppasivut suomeksi: wuf.fi/saimaannorppa
ja venäjäksi: wuf.fi/sajmenskaja-kolchataja-nerpa
Tue norpan suojelutyötä: wuf.fi/norppakummi

UUSIEN NORPPA-ARPOJEN MYYNTI ALKAA PIAN

Päävoitto meni Tampereelle syksyllä 2012.

Olen luvannut jo 10 vuotena Norppa-arvat ja nyt

tuli täyspotti, sanoi Toyota Auris -hybridiauton onnellinen voittaja **Eeva-Liisa Seppälä**.

© RAIMO SEPPÄLÄ

Arpajaisissa on yli 80 000 upeaa palkintoa ja joka viides arpa voittaa! WWF ja Tavara-arpa ry järjestävät jo 17. kertaa Norppa-arpajaiset. Palkintoja on jaettu peräti 300 000, viime vuonna 19 088 kappaletta.

Palkintovalikoimaa on kehitetty vuosien varrella suosimalla tuotteita, jotka on valmistettu ja pakattu luontoa säästävästi. Esimerkiksi tekstiilit ovat luomupuuvillaa ja muovituotteet kierrätysmateriaaleja. Aineettomien palkintojen ja lahjakorttien osuutta on lisätty.

Kiitos kaikille luonnonystäville! Lunastamalla kotiisi pian postitettavat arvat autat luontoa. WWF käyttää arpajaistuoton saimaannorpan ja suomalaisen luonnon suojeluun.

Arpojen myynti alkaa pian. Seuraa verkkosivujamme ja tarkkaile postiasi. Jos et ole arpojen postituslistalla, voit ostaa paperiarpoja netistä tai pelata nettiarpoja osoitteessa:

www.onlinearpa.net/wuf

© TEA KARVINEN / WWF

SÄRKI LAUTASELLE JA KISSA PÖYDÄLLE

TEKSTI: KATJA NUORVALA, KUVA: JOONAS ASUKAS

Vuodenvaihteessa päättynyt WWF:n Kalakampanja päivitti ravintoloiden lounaslistat ja nosti esille epäkohdat uhanalaisten kalakantojen hoidossa.

Keittiöön leviää herkullinen tuoksu, kun kokki **Bruno Svedlin** kurkistaa uuniin. Espoolaisessa Fazer Amican Quartetto Plus -ravintolassa valmistaudutaan tarjoamaan lounasasiakkaille ensimmäistä kertaa särkimurekepihvejä.

– On mahtavaa, kun hyödynnetään raaka-ainetta, jolla ei aikaisemmin ole ollut mitään käyttöä, iloitsee valmisteluja seuraava WWF Suomen suojeluasiantuntija **Matti Ovaska**.

– Särki sopii murekkeeseen loistavasti, sanoo Svedlin ja kertoo, että kotimaisen kalan määrä valikoimissa on lisääntynyt selkeästi.

– Saimme WWF:n Kalakampanjaan mukaan 45 toimijaa, esimerkiksi keskeisimmät kauppa- ja catering- ja catering-alan yrityksiä, kuten Fazer Food Ser-

vices. Jos tällaiset yritykset pystyvät sitoutumaan tavoitteisiimme, se voi tarkoittaa isojakin muutoksia, Ovaska sanoo.

Vaikka kampanjavuosi on ohi, työ kestävän kalastuksen edistämiseksi jatkuu.

– Uskon, että vuoden 2015 loppuun mennessä Suomessa on kaupan vain kestävästi pyydettyä tai tuotettua kalaa. Tähän voivat myös kuluttajat vaikuttaa: kannattaa valita vaikkapa särkipihvi tonnikalasalaatin sijaan, niin homma alkaa toimia markkinavetoisesti, Ovaska sanoo.

Espoossa moni asiakas noudattaa ohjetta ja testaa ruokalistan uutta tulokasta.

– Maistuu oikein hyvältä. Tämä on parempaa kuin kasvatettu lohi, jota on usein tarjolla. Arvosanaksi annan yhdeksän, summaa särkimurekepihviä maisteleva **Antti Salminen**. ■

Lisää kampanjasta ja WWF:n Kuluttajan kalaopas: wvf.fi/kalaopas

MITÄ MIELTÄ KAMPANJASTA?

Jyrki Oikarinen
Toiminnanjohtaja, Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto ry.

On helppo ymmärtää syitä sille, miksi lohi ja siika ovat WWF:n kalaoppaan punaisella listalla, mutta vaikutukset, joita siitä seurasi monille yksittäisille kalastajille, olivat liian rajuja. Toivon, että jatkossa aukeaa erilainen keskusteluyhteys ympäristö- ja kalastusjärjestöjen välille.

Markku Martinen
Ryhmäpäällikkö, Uudenmaan ELY-keskus

Erinomainen kampanja nosti kuluttajien tietoisuuteen sen, että Suomessa on monia uhanalaisia kalalajeja. Tähän asti asioita ovat pyörittäneet pienet piirit ja on hyssytelty sitä, että kaikki ei ole kunnossa kalakantojen hoidossa Suomessa. Hissuttelun ja hyssyttelyn aika on nyt ohi.

Orian Bondestam
Neuvotteleva virkamies, maa- ja metsätalousministeriö

On hienoa, että WWF on kampanjallaan tuonut esille vajaan puolet hyödynnettyjen särkikaloiden käyttömahdollisuudet elintarvikkeena. Kysymys siinä on kompleksinen, ja siinä kaikkien osapuolten välinen yhteistyö on tärkeää.

SIIKAKIISTASTA YHTEISEEN MIETINTÖÖN

Kalakampanja-vuotta värittä kiivas väittely vaellussiiian ja Itämeren lohen sijoittamisesta WWF:n kalaoppaan punaiselle eli vältettävien lajien listalle. Kalastusalan järjestöt katsoivat, että listaus sai aikaan siika- ja lohiboikotin, joka heikensi kalastajien toimeentuloa. WWF puolestaan painotti, että listaus perustuu tieteelliseen tietoon ja virallisiin uhanalaisuusluokituksiin.

Kiistan seurauksena maa- ja metsätalousministeriö perusti työryhmän pohtimaan, miten merellisten siikakantojen kalastuksen kestävyttä voitaisiin parantaa. Työryhmä päätti työnsä helmikuun puolivälissä. Mietinnössään se ehdotti muun muassa siian kalastusta koskevaa ohjelmaa vuosille 2013–2018 ja kalastuksen säätelyä verkkojen silmäkorajoituksilla ja syksyisillä rauhoitusajoilla.

– Kaivatut yhteiset ensiaskeleet uhanalaisten vaellussiiikakantojen tilan parantamiseksi on nyt otettu, mutta työryhmän esittämä ohjelma ei ole riittävä ja voimakkaampia toimia tarvitaan. Siikaa kalastetaan tästä eteenpäinkin liian usein ennen kuin se on ehtinyt lisääntyä kertaakaan, kertoo WWF:ää työryhmässä edustanut meriohjelman päällikkö **Sampsa Vilhunen**.

Loppukevään ajan jatkaa vielä toinen merkittävä työryhmä, joka valmistelee kansallista lohistrategiaa.

– Kissa on nyt nostettu pöydälle, ja uhanalaisten kalojen suhteen on vaikea palata takaisin suljettujen ovien taakse, suojeluasiantuntija **Matti Ovaska** toteaa.

HYVIÄ UUTISIA KALATISKEILTÄ

- WWF:n Kuluttajan kalaopas on tuttu puolelle suomalaisista, ja 24 prosenttia kuluttajista pyrkii noudattamaan sen suosituksia. (Pro Kalan selvitys)
- Yritykset ovat vuosina 2005–2012 ottaneet valikoimiinsa entistä enemmän kestävästi pyydettyjä kaloja ja esimerkiksi syvänmerenlajit ovat vähentyneet. (WWF:n tilaama Helsingin yliopiston projekti-kurssin selvitys)
- Suomi on yksi MSC-merkittyjen kala- ja äyriäistuotteiden nopeimmin kasvavista markkina-alueista maailmassa.

Tue työtämme ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja liity WWF:n ilmasto-kummiksi wwf.fi/ilmastokummi

MYRSKY ON JO ISKENYNT

TEKSTI: SINI TASANEN

Vuosi 2012 oli luonnon ääri-ilmiöiden vuosi. Australia ja USA kärsivät paahtavista helteistä, Aasiassa ja Euroopassa maan valtasi tulvavesi ja arktinen merijää suli ennätyspieneksi.

Äärimmäisiä sääilmiöitä on ollut aina, mutta ilmastomuutoksen vaikutuksesta niiden määrä ja voimakkuus lisääntyvät. Sandy-myrskyn jälkeen tutkijat alkoivat yhdistää jopa yksittäisiä säiden ääri-ilmiöitä ilmastomuutokseen.

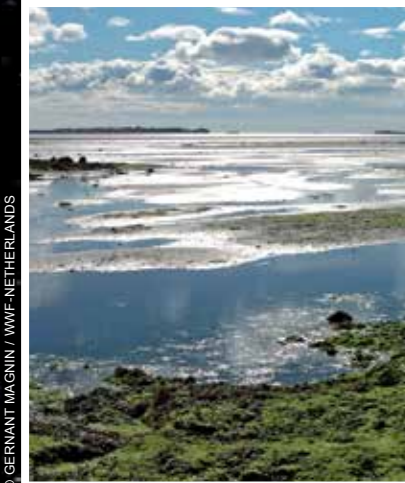
Maapallo on lämmennyt tähän mennessä noin 0,8 celsius-astetta. Poliittisesti on päätetty pitää lämpötilan nousu alle kahdessa asteessa. Tämänhetkinen politiikka on kuitenkin ajamassa kohti 4–6 asteen lämpenemistä. WWF tekee työtä ilmastopolitiikan tiukentamisen puolesta.

Jos maapallon keskilämpötila nousee kaksi astetta, luonto pystyy ehkä osin sopeutumaan muutokseen. Muutokset ovat kuitenkin monilla alueilla erittäin suuria ja useille lajeille tuhoisia. Ennestäänkin kuivuudelle alttiiden trooppisten ja subtrooppisten alueiden eläin- ja

kasvilajisto kärsii ja tuottokyky alenee: esimerkiksi vaarantuneen Afrikan norsun on joillakin alueilla vaikea löytää ruokaa ja vettä kuivuuden ja maastopalojen takia. Valtamerten koralliriuttoja uhkaa sekä veden lämpötilan että pinnan nousu ja merien happamoituminen.

Pohjoisten alueiden lämpötilat nousevat paljon maapallon keskimääräisen lämpötilan nousua enemmän. Pohjoiseen leviää uusia eliölajeja ja lajimäärä voi monin paikoin kasvaa. Sen sijaan alkuperäiset arktiset lajit, kuten jääkarhu, kärsivät ja osa niistä häviää. Laajat tundra-alueet muuttuvat pensaikoiksi ja myöhemmin metsiksi.

Jos maapallon keskilämpötilan muutos olisi neljä astetta, muutokset olisivat useimmilla alueilla erittäin haitallisia ja monet ekosysteemipalvelut romahtaisivat. Tutkijoiden arvioiden mukaan huomattava osa kasvi- ja eläinlajeista kuolisi sukupuuttoon.

EUROOPPA

Tulvat myllersivät Eurooppaa. Iso-Britanniaan iskivät tulvat ja myrskyt marraskuun lopulla. Teitä suljettiin ja ihmisiä evakuoitiin kodeistaan ja autoistaan. Myös Skotlanti kärsi mittavia vahinkoja tulvien seurauksena. Lokakuussa viranomaiset varoittivat, että kahden päivän aikana voi sataa saman verran kuin normaalisti kuukaudessa.

Manner-Eurooppa puolestaan kylpi lämmössä. Pohjois-Ranskassa rikkoutui lämpöennätys elokuussa, kun lämpötila nousi yli 42 asteen. Kuumuus toi mukanaan kuivuutta ja metsäpaloja.

© GERNANT MAGNIN / WWF-NETHERLANDS

© SHUTTERSTOCK

YHDYSVALLAT

Hurrikaani Sandy aiheutti Yhdysvalloissa kymmenien miljardien vahingot: kaupungit velloivat veden vallassa, miljoonat ihmiset olivat ilman sähköä. Sandy kehittyi trooppisesta pyörremyrskystä trooppiseksi superpyörremyrskyksi, kun se lämpimänä myrskynä törmäsi mantereeseen kylmään ilmaan. Myrsky oli paikoin 1500 kilometriä leveä ja vettä satoi Atlantilla yli 260 millimetriä ja itärannikolla 180 millimetriä. Sandy vei hengen yli 120 ihmiseltä. 1990-luvun puolivälin jälkeen hurrikaanien lukumäärä on selvästi lisääntynyt Pohjois-Atlantilla.

Yhdysvalloissa kärsittiin myös kovimmista kuivuuksista puoleen vuosisataan. Vuosi 2012 oli keskilämpötilaltaan Yhdysvaltojen kuumin sataan vuoteen.

© FRANK PARRIZGAR / WWF-CANADA

ITÄMERENNORPPA TARVITSEE JÄÄTÄ

Uhanalainen itämerennorppa on yksi norpan viidestä alalajista, ja sen kanta on Suomessa levinnyt laajimmalle muihin Itämeren maihin verrattuna. Tämän takia juuri Suomen toimet ovat kriittisen tärkeitä eläimen hyvinvoinnin kannalta. Suomenlahden norpat ovat sukupuuton partaalla, eikä Saaristomerelläkään ole kuin muutamia satoja yksilöitä. Koko Itämeren norppakanta on noin 7000, joista Suomessa asuu noin 3000.

Itämerennorpan suurimpia uhkia ovat ihminen ja ilmastonmuutos. Ilmaston lämpenemisen seurauksena norpille elintärkeä merijään aika jää yhä lyhyemmäksi. Norppa tekee pesän ja imettää kuutteja jäällä. Jos jäätä ja lunta ei ole tarvittavaa kahta kuukautta, pesintä ja imetys vaikeutuvat. Jos huonojääisiä talvia on useampi peräkkäin, kanta taantuu ja lopulta häviää.

WWF Suomi suojelee itämerennorppaa. Selvitämme yhdessä viranomaisten ja tutkijoiden kanssa eteläisten itämerennorppakantojemme kokoa ja levinneisyyttä. WWF Suomi toimii myös Itämeren suojelukomissio Helcomin hyljetyöryhmässä ja ottaa kantaa norpan suojelukysymyksiin. WWF:n vastustuksesta huolimatta Suomi sallii itämerennorpan metsästyksen.

© SEPO KERÄNEN / WWF

AFRIKKA

Afrikkaa koettelee kuivuus, jota on seurannut ruokakriisi. Sahelin alueella kärsitään jo äärimmäisistä oloista ja aluetta uhkaa pian täydellinen aavikoituminen. Maata muuttuu käyttökelvottomaksi vuosittain arviolta 21 miljoonaa hehtaaria, mikä vastaa noin kahta kolmasosaa Suomen pinta-alasta.

Maa kuluu ja aavikoituu myös ihmistoiminnan ja karjan laidunnuksen seurauksena, kun maata sitovia puita kaadetaan ja pensaita poltetaan karjan laitumiksi. Vuotuiset sademäärät voivat olla mitä tahansa 200 ja 2500 millimetrin välillä. Kuivuus vaivaa sadekausista huolimatta, sillä vesi ei pääse imeytymään kovaan maahan.

© MARTIN HARVEY / WWF-CANON

POHJOISNAPA

Arktisen jääpeite kutistui viime vuonna pienemmäksi kuin koskaan aikaisemmin: jään reuna vetäytyi paikoin jopa satoja kilometrejä.

Kolmessakymmenessä vuodessa kesäjään määrä on puolittunut. Alan asiantuntijat ennustavat jäättömän kesän koittavan Arktiksella jo neljän vuoden päästä.

Jään sulaminen itsessään kiihdyttää jään sulamista, sillä siihen on sitoutunut huima määrä hiiltä, joka sulaessa siirtyy ilmakehään. Jos loput neljä miljoonaa neliökilometriä sulaisi, vastaisi se maapallon 20 vuoden hiilidioksidipäästöjä. Tämän hiilipommin vaikutukset ilmastoon voivat olla arvaamattomat.

© KEVIN SCHAFER / WWF-CANON

AASIA

Pitkään jatkuneet rankkasateet aiheuttivat massiivisia tulvia ja maanvyörymiä. Tulvat tuhosivat riisiviljelmiä Thaimaassa, Vietnämässä, Kambodžassa ja Laosissa. Tämä nosti ruuan hintoja.

Etelä-Aasia kärsii jo nyt voimakkaasti ilmastonmuutoksesta. Myrskyjen ja tulvien taloudelliset vahingot ovat mittavia ja miljoonien ihmisten elinympäristöt todellisessa vaarassa.

© SIMON RAWLES / WWF-CANON

LUMILEOPARDIN ELINTILA KAPENEE

Lumileopardi on suuri, yli kaksi metriä pitkä kissaeläin, joka elää Himalajan jäisillä rinteillä. Se elää maailman korkeimmissa elinympäristöissä puurajan yläpuolella pysyen kuitenkin alle 5000 metrissä. Viime vuosikymmeninä lajin kanta on romahtanut. Jäljellä on enää 4 000–6 500 yksilöä, jotka ovat ripoteltuina ympäri Himalajaa. Laji on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi.

Ilmastokriisi muuttaa ilman lämpimämmäksi ja kosteammaksi Himalajalla, mikä aiheuttaa puurajan nousun. Jopa kolmasosan lumileopardin elinalueista on ennustettu tuhoutuvan ilmastonmuutoksen seurauksena. Elinalueiden pienentyttyä lumileopardin luontaiset saaliseläimet vähentyvät ja eläin alkaa etsiä

ruokaa karjalaitumilta. Ilmastonmuutoksen seurauksena puustoisilla alueilla elävän tiikerin elinympäristö puolestaan laajenee ylöspäin, ja se joutuu kilpailemaan lumileopardin kanssa ravinnosta ja elintilasta.

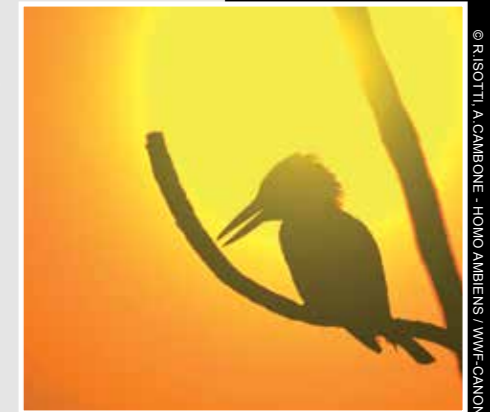
WWF yrittää vähentää lumileopardin elinalueiden pirstaloitumista ja eheyttää niitä. Tämä auttaa myös lumileopardin sopeutumista ilmastonmuutokseen. WWF kehittää lisäksi paikallisten toimeentulomahdollisuuksia, jotta heidän ei tarvitse metsästä lumileopardeja niiden turkin tai muiden ruumiinosien takia.

© KLEIN & HUBERT / WWF

AUSTRALIA

Australia kärsi ennätysellisistä lämpötiloista. Vuoden 2012 lopulla siihenastinen lämpöennätys rikkoutui. Sääkarttoihin lisättiin jopa uusia värejä kuvaamaan asteita 50–52°C ja 52–54°C. Kuumuuden seurauksena Australiassa on riehunut myös useita tuhoisia metsäpaloja.

Australian ilmatieteen laitoksen mukaan vuoden 2012 neljä viimeistä kuukautta olivat mittaushistorian kuumimmat. Tällaiset lämpötilat aiheuttavat ongelmia maataloudessa ja kuljetuksessa, ja ovat ihmisille hengenvaarallisia.

© RISOTTI / A CAMPONE - HOMO AMBIENS / WWF-CANON

Osoita sinäkin huolesi ilmastonmuutoksesta sammuttamalla valot WWF:n maailmanlaajuisessa Earth Hour -tapahtumassa 23.3.2013 klo 20.30–21.30.

VIHREÄ TOIMISTO SUURENNUSLASIN ALLA

TEKSTI: JOONAS ASUKAS

WWF Suomen toimistojen ympäristöohjelma Green Office auttaa yritystä säästämään luontoa ja selvää rahaa. Ympäristöohjelman noudattamista toimistoilla valvovat WWF:n kouluttamat Green Office -tarkastajat. Pandan polku hyppäsi tarkastajan matkaan.

Aamun hämärässä Helsingin Salmisaaressa kirpeä pakkanen nipistelee poskia. Ilmassa leijuu muutama lumihuutale työpaikoilleen kiiruhtavien ihmisten seassa. Pakkasta on hyvä paeta Lemminkäisen pääkonttoriin, jossa tapahtuu kiinnostavia asioita. Tänään selviää, saako Lemminkäisen Salmisaaren pääkonttori jatkaa WWF Suomen Green Office -toimistona.

Paikalle ovat saapuneet Lemminkäisen puolelta ympäristö- ja turvallisuusjohtaja **Johanna Aarnio**, toimintapäällikkö, Green Office -vastaava **Marjo Laurinen** sekä talotekniikan harjoittelija **Mirja Meriläinen**. Heitä vastapäätä neuvotteluhuoneessa istuu **Juha Kortesalmi**, WWF Suomen GO-tarkastaja.

Aarnio kertoo heti alkuun, että Lemminkäisen Green Office -tiimi on uudistunut ja tämä on heidän ensimmäinen kertansa mukana GO-tarkastuksessa.

– Toivon, että tarkastus käydään läpi keskustelevasti. Tarkoitus on, että te saatte tästä myös uusia ajatuksia ja välineitä parantaa toimintaanne, Kortesalmi keventää.

Ilmapiiiri neuvotteluhuoneessa muuttuu vapautu-

neeksi hetkessä ja sama tunnelma säilyy koko tarkastuksen ajan.

Tulokset näkyviin

– Te olette nyt toimineet näissä tiloissa sellaiset kolme ja puoli vuotta, eli teillä alkaa olla niin sanottu kosiovaihe takana. Nyt pitäisi olla näkyvissä jo jonkinlaisia tuloksia, Kortesalmi sanoo.

Kortesalmen GO-tarkastukset noudattavat tiettyä kaavaa. Ensin käydään läpi viime tarkastuksessa tehdyt kehitysehdotukset ja katsotaan,

miten on edistytty. Seuraavaksi tutkitaan toimiston oma arviointilomake sekä Kompassi-verkkotyökalusta löytyvät ympäristöohjelman tehtävät ja niiden suoritukset. Viimeisenä on vuorossa kierros ”kentällä” eli toimiston eri kerroksissa ja loppuyhteenvedo, jonka aikana selviää, saako toimisto jatkaa Green Office -merkin käyttöä.

Pieniä toimia, suuria tuloksia

Tarkastuksessa esiin nousevat asiat ovat hyvin käytännölläisiä. Esimerkiksi kattovalaisimien narukatkaisimia on pidennetty viime kerrasta lamppujen sammuttamisen helpottamiseksi ja vessoissa on korvattu käsipaperi kokonaan käsipyyherullilla. Kysymysten ja vastausten lomassa Kortesalmi heittelee ideoita ekotehokkuuden parantamiseksi ja antaa esimerkkejä siitä, miten toisissa hänen tarkastamissaan toimistoissa tehdään asioita.

Seuraavana on vuorossa Green Officen Kompassi-verkkotyökalun sekä Ilmastolaskurin tarkastelu. Kompassin sisältämän tiedon tehtävänä on antaa eväitä toimiston itsearviointiin ja toimia pohjana ympäristöohjelman rakenselulle, Ilmastolaskuriin taas raportoidaan kerran vuodessa seurantalukuja. Niiden avulla voidaan arvioida muun muassa sähkön- ja lämmönkulutusta.

Verkkotyökalujen käytössä on ollut hieman sekaannusta, joten sen käyttöä käydään yhdessä läpi. WWF seuraa organisaatioita juuri Kompassin kautta ja siellä on joka vuodelle tehtäviä, joita organisaatiot toteuttavat. Osa tehtävistä on tehty nettiin, osa löytyy powerpoint-muodossa. Arviointilomakkeen tekemisen Kortesalmi antaa kotiläksyksi.

– Ei kannata olla liian vaatimaton lomakkeen täyttämässä. Aina kun teette jotain, merkitkää lomakkeeseen kuinka pitkälle olette päässeet. Suomalainen mentaliteetti on vähän sellainen, että kaiken pitää olla sataprosenttisesti valmista ennen kuin siitä uskaltaa ilmoittaa.

Aiemman tarkastuksen raportti ja verkkotyökalut on katsottu ja puhuttu selviksi alle kahdessa tunnissa. On aika jalkautua toimiston kerroksiin katsomaan, miten Green Office toteutuu käytännössä. Kortesalmi valitsee

© ANTTI HAAVISTO / WWF

GO-HENKEÄ TÄYNNÄ

Kuka olet?

– Olen Juha Kortesalmi, 43-vuotias perheellinen mies. Alun perin olen Kuusamosta, mutta kotiutunut Helsinkiin hyvien julkisten liikenneyhteyksien äärelle. Olen tehnyt ympäristö- ja yritys vastuuseen liittyviä töitä yli kymmenen vuotta. WWF:n Green Office -tarkastajana olen toiminut viime keväästä lähtien oman työni ohella.

Miten päädyit Green Office -tarkastajaksi?

– Aiemmassa työssäni olin mukana sopimassa työpaikkani kanssa Green Officen käyttöönotosta ja ilmiannoin WWF:lle hyviä GO-tarkastajaehdokkaita. Eräänä kertana sanoin, että nyt tiedän yhden hyvän, ja ilmiannoin itseni.

Mikä GO-tarkastajan työssä on parasta?

– Ehdottomasti parasta on se, kun näkee aidosti GO:sta innostuneita ihmisiä työpaikoilla! Se luovuuden ja kiinnostuksen määrä, joilla GO:ta toteutetaan joissain organisaatioissa, on aivan mahtavaa. On myös hienoa päästä näkemään erilaisia tapoja toimia, niistä oppii itse ja niitä voi kertoa eteenpäin muille. Joissain paikoissa sitä ihan hengittää Green Office -henkeä kun menee tarkastukselle!

Näkykö Green Office kotona? Miten?

– Naapureiden kanssa olemme hankkineet yhteisen kierrätyspisteen omilla rahoillamme, johon lajitellaan biojätteet, lasit, metallit, paperit ja kartongit. Ja kyllä minä olen se, joka meidän perheessämme sammuttelee valoja. Ekotehokkuus on ollut osa elämää jo ennen Green Office -tarkastuksiakin. Ehkä eniten olen ruvennut kiinnittämään huomiota lähi- ja kasvisruokaan, koska niitä käydään myös tarkastuksissa läpi.

Jos olisit jokin konttoritarvike, mikä olisit?

– Olisin nitoja, koska osaan työni kautta nähdä kokonaisuuksia ja nitoa asiat yhteen. Nidon hommat pakettiin.

sattumanvaraisesti ensin neljännen kerroksen, josta kierros jatkuu kuudenteen kerrokseen.

Näytöt sammuksiin

Kuudennessa kerroksessa tapaamme kerroksen GO-vastaava **Annika Pitkäsen**. Mitä kaikkea Pitkänen tekee GO-vastaavana?

– Neuvon muita työntekijöitä kierrättämisessä, katsokopiohuoneen perään ja sammuttelen valoja sekä näyttöjä, jos joku unohtaa ne sammuttaa, Pitkänen vastaa.

Näyttöjä jää Pitkäsen mukaan vielä aika paljon päälle.

– Kannattaa jättää vaikka lappu näytölle, että hei, sinulta unohtui tämä päälle. Voi myös kertoa, paljonko viikonlopuksi auki jääneet näytöt kuluttavat virtaa. Lisäksi kaikki sähkölaitteet ovat aina periaatteessa paloturvallisuusriski, Kortessalmi muistuttaa.

Kerros kuusi voi huokaista helpotuksesta: toiminta tyydyttää valpasta tarkastajaa. Kortessalmi kiittelee GO-vastaavien innostusta ja aktiivisuutta kerroksissa. Onko Lemminkäisellä jokin palkitsemisjärjestelmä hyville kerrosvastaaville?

– Jos saamme jatkoa Green Office -merkille, kerrosvastaaville on luvassa kyllä kakkukahvit, Aarnio lupaa.

Kierros päättyy ja on aika tehdä yhteenveto. Kortessalmen mukaan jatkuvaa kehitystä ekotehokkuudessa on selvästi nähtävissä. Kiitosta tulee muun muassa tilatehokkuuden parantamisesta ja innokkaasta sekä osaa-

vasta henkilökunnasta. Kehitettävää olisi kuitenkin vielä esimerkiksi valojen ja näyttöjen sammuttamisessa sekä verkkotyökalujen käytössä ja päivittämisessä.

Mutta mikä on tuomio?

– Kyllähän se läpi menee, Kortessalmi hymyilee. – Korjausehdotuksin.

Se tietää kakkukahveja kerrosvastaaville.

GREEN OFFICE 10 VUOTTA

WWF:n Green Office on toimistoille tarkoitettu käytännönläheinen ympäristöjärjestelmä. Tavoitteena on toimistojen ekologisen jalanjäljen pienentäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen. WWF Suomen kehittämä Green Office täytti viime vuonna 10 vuotta.

Green Office -toimistoja on jo 11 maassa, Suomen lisäksi muun muassa Vietnamin, Pakistanin, Turkissa ja Kiinassa. Organisaatioita on mukana yhteensä 245 ja toimistoja 607.

Suomen Green Office -toimistot säästivät vuonna 2011 yhteensä 6 304 tonnia kasvihuonekaasupäästöjä edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä vastaa noin 956 henkilöautomatkaa maapallon ympäri.

Lue lisää: wwf.fi/greenoffice

PILVI RATKOO TUKIJOIDEN PULMAT

TEKSTI JA KUVA: KATJA NUORVALA

Markkinointiassistentti Pilvi Pulma on silta tukijoiden ja WWF:n välillä.

Pilvi Pulma, markkinointiassistentti

WWF:ssä vuodesta 2008

Ikä: 35 vuotta

Kotoisin: Kajaanista

Koulutus: Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto

Harrastukset: Kielten opiskelu, elokuvat, hyötyliikunta

Tärkein työväline: Tukijarekisteri

Luonnossa olisin: Palmu. Sukumme nimi oli nimittäin alun perin Palmilöf. Isoisoisä ei ilmeisesti halunnut muuttaa sitä tylsästi vain palmuksi, vaan valitsi Pulman. Sitä paitsi tykkään lämpimästä!

WWF Suomen varainhankintatiimissä työskentelevän **Pilvi Pulman** työssä yksi asia on ylitse muiden: tarkkuus. Pilvin käsien kautta kulkevat monet tärkeät paperit ja tiedot. Hän muun muassa käy läpi internetin kautta kummeiksi liittyneiden suoraveloitusvaltakirjat ja tallentaa tiedot tukijarekisteriin, lähettää kummikirjeitä ja hoitaa koko toimiston postituksen.

Pilvi pyrkii siihen, että tukijoiden kanssakäyminen WWF:n kanssa olisi mutkaton ja luottamuksellista.

– Haluan käsitellä valtakirjoja niin kuin ne olisivat rahaa, ei vain paperia, Pilvi kuvailee.

Pilvin työhön liittyy paljon yksityiskohdita ja muistettavaa, joten muistilaput ja sähköinen kalenteri ovat ahkerassa käytössä.

– Kirjoitan asiat ylös mahdollisimman moneen paikkaan ja pyydän myös työkaverit muistuttamaan niistä. Laitan kaiken ylös heti, enkä ajattele, että kyllä minä tämän sitten muistan, Pilvi kertoo.

Markkinointisuunnittelija **Eeva Kurkon** kanssa Pilvi vuorottelee WWF:n tukijapuhelimessa. Normaalinä päivänä soittoja tulee 5–10, vilkkaimpina parikymmentä. Osa niistä jää lähtemättömästi mieleen.

– Kerran eräs mies halusi ilmoittaa, että hänen WWF-kummina ollut pari-kolmekymppinen poikansa oli kuollut. Kun isä kuuli, kuinka paljon ja mihin työhön poika oli

lahjoittanut, hän halusikin jatkaa poikansa kummiutta.

Hyödyllistä työtä pandapuvussa

Lapsena Pilvi haaveili työpaikasta karkkitehtaalla, kun selaisessa käynyt sisko kantoi kotiin ilmaista karkkia. Parikymppisenä heräsi ajatus työstä luonnonsuojelun parissa. WWF:ään Pilvi hakeutui, koska halusi tehdä järjestötyötä.

– Tunnen tekeväni hyödyllistä työtä, joka motivoi minua. Ja on täälläkin saatu ilmaista karkkia. Hyvin usein on makiaa tarjolla eli ei tämä ole täysi pettymys ollut, velmuilee Pilvi, joka tunnetaan toimistossa nyrjähtäneestä huumoristaan.

Kaiken muun lisäksi Pilvillä on aivan erityinen osuus: hän on useamman kerran edustanut WWF:ää pandapuvussa erilaisissa tapahtumissa.

– Asussa tulee kuuma, mutta kivaa se on: ikinä ei saa niin paljon halauksia ja huomiota kuin pandana! ■

EKOLOGINEN MUUTTO

TEKSTI: ANNE BRAX

Mitä voi tehdä etukäteen muuton helpottamiseksi?

Kaikki tavarat kannattaa käydä järjestelmällisesti läpi huone huoneelta ennalta laaditussa aikataulussa. Pienikokoiset, selvästi kaatopaikalle kuuluvat esineet voi viedä taloyhtiön sekajäteastioihin ja kierrätettävät lasi-, metalli- ja kartonkijäte lajitteluastioihin. Muut esineet voi lajitella sen mukaan, tulevatko ne uuteen kotiin, tarjoaako niitä muille vai pitääkö ne erikseen kuljettaa kaatopaikalle. Muutto on hyvä hetki miettiä, mitä ylipäänsä haluaa omistaa.

Mihin voi toimittaa tarpeettomiksi käyneet, käyttökelpoiset tavarat?

Jos vuodenaika on sopiva, voi organisoida pihakirpputorin yksin tai naapuruston kanssa. Tavaroista voi ilmoittaa taloyhtiön tai lähikaupan ilmoitustaululla tai erilaisten verkkopalvelujen kautta. Ne voi myös viedä kierrätyskeskukseen tai jonkin hyväntekeväisyysjärjestöön myytäväksi tai lahjoitettavaksi. Monella paikkakunnalla on itsepalvelukirpputoreja, joissa tavaroitaan voi myydä itse.

Millaiset tavarat kelpaavat kierrätyskeskukseen?

Yleensä kierrätyskeskuksiin kelpaavat ehjät, puhtaat tavarat. Tavaroiden kuntoa voi testata kysymällä itseltään: "Ottaisinko minä itse tämän esineen tai vaatteen tässä kunnossa?"

Mitä teen rikkinäisille, isoille huonekaluille?

Niitä ei missään tapauksessa saa jättää taloyhtiön jäteastian viereen vaan ne on kuljetettava erikseen kaatopaikalle. Väärään paikkaan jätetyistä huonekaluista veloitetaan erillinen kaatopaikkamaksu. Kulut jaetaan taloyhtiön osakkaiden kesken; niistä voi kertyä huomattavia summia.

Mitä tehdä kirjoille, jotka painavat muutossa paljon, mutta joita ei lueta? Entä mitä tehdä luontolehden numeroille, joita on laitettu talteen aina vuodesta 1983?

Edessä on muutto suuresta asunnosta selvästi pienempään. Miten muutossa ylijäävät tavarat löytävät oikean paikkansa?

Kirjoja kannattaa ensin tarjota antikvariaattiin, mutta ne ovat nykyään aika nirvoja. Monet kirjastot ottavat pieniä määriä kirjoja vastaan ilmaiseksi. Jos muu ei auta, kirjat voi laittaa paperinkeräykseen, mutta kannet pitää repiä irti ja laittaa energia- tai sekajätteeseen. Aikakauslehdistä kelpaavat myyntiin yleensä vain vanhat sarjakuvat ja keräilyharvinaisuudet.

Turhakkeiksi muuttuneet kodinkoneet?

C-kasetit ja VHS-nauhat

Jotkut kierrätyskeskukset ottavat kaikenkuntoisia koneita vastaan ja korjaavat niitä tai toimittavat kierrätykseen valtuutetuille käsittelijöille. Jotkin kodinkoneliikkeet ottavat vanhan koneen vastaan uutta ostettaessa. Muuten koneet pitää aina toimittaa viralliseen vastaanottopisteeseen, johon ne voi jättää ilmaiseksi. Vastaanotopistettä voi tiedustella kunnan ympäristöviranomaiselta. Kasetit ja VHS-nauhat valitettavasti kelpaavat vain sekajätteeseen. Kasettien nauhoja voi käyttää käsitöiden raaka-aineena.

Mihin sijoitan autotallin nurkkaan kertyneet maalit ja liuottimet?

Ne on toimitettava vaarallisen jätteen keräykseen (ent. ongelmajäte), jonka paikan saa selville kunnan verkkosivuilta.

Entä jos en omista autoa?

Miten kuljetan tavarat kierrätykseen?

Esimerkiksi Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksista voi tilata ilmaiseksi auton noutamaan tavaroita ja ne lainaavat myös kuljetuksiin sopivia polkupyöriä ja kuomulisia peräkärryjä. ■

Kysymyksiin vastasivat Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen viestintäsuunnittelija Päivi Suihkonen ja Turun Ekotorin kierrätysneuvoja Anu Syrjänen.

© SHUTTERSTOCK

Painavaa asiaa

WWF:N ASIANTUNTIJAT KERTOAVAT, KUINKA ASIAT TODELLA OVAT.

YMPÄRISTÖ HYÖTYY YRITYSYHTEISTYÖSTÄ

© JONI LIND / LOVL MEDIA

Minulta kysytään toisinaan, miksi teemme yhteistyötä yritysten kanssa: eivätkö ne ole osa ongelmia, joita yritämme ratkaista? Mielestämme yritykset voivat kuitenkin olla enemmän osa ratkaisua kuin itse ongelmaa. Luonnon monimuotoisuus vähenee, koska ihmiset kuluttavat koko ajan yhä enemmän luonnonvaroja. Tämän suunnan muuttamisessa yrityksillä on ratkaiseva tehtävä.

WWF:n yritysyrityksillä on kolme tavoitetta. Ensinnäkin, on tärkeää saada yritykset mukaan ympäristötalkoisiin. Kaikella yritystoiminnalla on väistämättä jonkinlainen vaikutus ympäristöön, ja usein tämä vaikutus on huomattavasti suurempi kuin yksittäisten ihmisten. Autamme yrityksiä kehittämään tuotantoprosessejaan ja tuotteitaan niin, että ne kuluttavat mahdollisimman vähän maapallon resursseja ja tuottavat mahdollisimman vähän päästöjä.

Toiseksi, monet yritysten kehittämät tuotteet auttavat säästämään luontoa. Haluamme innostaa yrityksiä kehittämään lisää tällaisia innovaatioita.

Lisäksi yritykset tukevat suojelutoimintaamme eri tavoin, kuten lahjoituksin, tai antamalla erityisosaamistaan käyttöömmee. Esimerkkinä palvelulahjoituksesta on Toyota, joka on jo vuosia tukenut WWF:ää liisaamalla ympäristöä säästävän hybridi-Priuksen käyttöömmee. WWF:n tuloista noin neljäsosa tulee yrityksiltä.

Saamme aikaan suurimmat ympäristöhyödyt, kun kaikkien suurimmat yritykset tai saastuttavimmat elinkeinot pienentävät ekologista jalanjälkeään. Emme pääse

suojelutavoitteisiimme toimimalla vain sellaisten edelläkävijäyritysten kanssa, jotka tekevät täysin ympäristöystävällisiä tuotteita ja palveluja. Vaikka teemme yhteistyötä saastuttavienkin toimialojen kanssa, se ei tarkoita, että olisimme joka asiasta niiden kanssa samaa mieltä. WWF varaa aina itselleen oikeuden kritisoida yhteistyökumppaneitaan, kuten nekin meitä.

Yhteistyökumppania saa myös arvostella.

Yritysyhteistyössä kumpikin osapuoli kokee saavansa yhteistyöstä jotain itselleen tärkeää, kuten näkyvyyttä toistemme viestintäkanavissa. Esimerkki tästä on Coca-Colan Arctic Home -kampanja, joka tällä hetkellä näkyy kaupoissa, netissä ja televisiossa. Samalla kun WWF:n huoli arktisen luonnon tilasta saavuttaa Coca-Colan asiakkaat, yritys saa näkyvyyttä laajalle ympäristötyölleen.

Yhteistyön ansiosta myös ymmärrys toisen osapuolen tarpeista ja tavoitteista kasvaa ja samalla saattaa löytyä uusia tapoja tehdä yhteistyötä. Tästä hienona esimerkkinä on WWF:n One Planet Leaders -koulutus, jonka kehitys lähti Nokian tarpeesta saada johtajilleen kattava ympäristökoulutusohjelma. WWF:n rakentama koulutuspaketti osoittautui niin toimivaksi, että sitä alettiin tarjota myös muille yrityksille.

On myös hyvä muistaa, että yritykset koostuvat ihmisistä. Heille on tärkeää kokea, että heidän työnantajansa välittää ympäristöstään. On hienoa nähdä, kuinka motivoituneita työntekijät ovat tekemään oman osansa maapallomme hyväksi. On myös upeaa, kuinka yksittäiset pienet teot kertautuvat suuriksi kokonaisuuksiksi, olivatpa ne sitten yksittäisten ihmisten tai suuryritysten tekemiä.

Leena Oiva
Asiakkuuspäällikkö

KULUTTAJAN VALINNOILLA ON MERKITYSTÄ

Usein toistetun väitteen mukaan yksilön kulutustottumuksilla ei ole todellista merkitystä esimerkiksi ilmastomuutoksen torjunnassa. Vaikka vähentäisimme omia päästöjämme merkittävästi, se ei pelasta planeettaa, koska suurin osa ihmisistä ei ole valmiita samanlaisiin toimiin. Jos ihmisten enemmistö ei vähennä omia päästöjään, vähemmistön uhraukset jäävät pelkäksi eleeksi. Asia on – onneksi – paljon monimutkaisempi.

Ihmiset ja energiaa tuottavat yhtiöt kymmenissä eri maissa – ahkerimmin Saksassa, Italiassa ja Espanjassa – ovat ostaneet niin paljon aurinkopaneelieja, että niiden valmistussarjat ovat pidentyneet dramaattisella tavalla. Tämän seurauksena aurinkopaneelien hinta puolittui vuosina 2008–10. Vuonna 2011 se puolittui uudelleen, yhden ainoan vuoden aikana. Tammikuussa 2012 aurinkopaneelilla tuotettu sähkö maksoi Intiassa enää 8,8 rupiaa kilowattituntia kohti. Koska dieselgeneraattoreilla tuotettu sähkö maksoi 17 rupiaa per kilowattitunti, aurinkosähkö oli äkkiä ensimmäisen kerran halvin tapa tuottaa sähkövirtaa useimmilla sähköverkon ulkopuolella olevilla alueilla Intiassa.

Vuonna 2012 aurinkopaneelien globaali keskihinta laski vielä joitakin kymmeniä prosentteja. Aurinkopaneelien hinta on siis viidessä vuodessa pudonnut noin viidesosaan. Seuraava hinnan puolittuminen pudottaa aurinkosähkön tuotantokustannukset suurimmassa osassa maailmaa jo kirkkaasti hiilisähkön vastaavia kustannuksia alemmas. Kun aurinkosähköstä tulee halvin tapa tuottaa sähkövirtaa, myös ihmisten enemmistö kiinnostuu siitä.

Toisin sanoen ne muutamat miljoonat ihmiset, jotka ovat päästöjään vähentäneen ostaneet itselleen aurinkopaneelieja, ovat samalla kiskoneet aurinkosähkön tuotantokustannuksia alaspäin. Näiden ostopäätösten ansiosta miljardeilla muilla

© PERTTI NINONEN

ihmisillä on pian omat aurinkopaneelinsa ja ihmiskunta saa suuren osan energiastaan auringosta.

Aerogeelit ovat nykyaikaisia supereristeitä, joilla on paljon tärkeitä ja kiinnostavia ominaisuuksia. Yksi sentti korkeatasoista aerogeeliä vastaa lämpöeristeenä kymmentä senttiä lasivillaa. Lisäksi aerogeelistä voidaan tehdä läpikuultavaa, niin että se päästää näkyvän valon lävitseen, mutta pysäyttää ulos pyrkivän lämpösäteilyn. Koko olemassa oleva rakennuskantamme voitaisiin aerogeelien avulla muuttaa niin sanotuiksi passiivitaloiksi, eli rakennuksiksi, jotka eivät tarvitse erillistä lämmitysjärjestelmää.

Aerogeelit ovat kuitenkin vielä suhteellisen kalliita. Ne maksavat tällä hetkellä 2 500 – 5 000 euroa kuutiolta, mikä on vähentänyt ihmisten kiinnostusta. Aerogeelit ovat kuitenkin 99,7-prosenttisesti pelkkää ilmaa ja vain 0,3-prosenttisesti piioksidia. Siksi niiden hinta tulee jatkossa määräytymään ennemminkin valmistusmäärien kuin raaka-ainekustannusten perusteella.

Sama logiikka pätee myös lukuisiin muihin tuotteisiin tuulisähköstä ja maalämpöpumpuista puuta puhtaammin polttaviin tulisijoihin. Pieni määrä valistuneita kuluttajia voi teollisen massatuotannon kustannuksia vähentävän logiikan kautta saada myös ihmisten enemmistön seuraamaan itseään.

**Aurinkopaneelien
hinta on
viidessä vuodessa
pudonnut noin
viidesosaan.**

NÄR FÅGLAR BILDAR FLASKHALSAR

TEXT: LAURA RAHKA

En oljetanker kolliderar med ett lastfartyg och tiotals tusen ton olja läcker ut i Finska viken.

Under det först dygnet hämtas ett femtiotal nedsmutsade fåglar för att utvärderas och stabiliseras på Högholmen i Helsingfors där ett tillfälligt mottagningscentrum riggats upp. Ett dygn senare har antalet oljeskadade fåglar stigit till närmare ett par tusen och fåglarna riskerar att dö av köld, utmattning eller stress.

En flaskhals bildas då det inte finns en plan för vilka individer och arter som räddas först eller vilka kriterier som avgör om en fågel kan rehabiliteras eller inte.

– Antalet fåglar ökade otroligt fort, och till slut insåg vi att vi måste larma utländska experter för att hjälpa oss hantera situationen, berättar WWF:s havsexpert **Vanessa Ryan**.

När Balex Delta, den största oljebekämpningsövningen någonsin i Finland, gick av stapeln i augusti 2012 hade Finlands miljöcentral på förhand gjort upp ett realistiskt scenario för hur den beskrivna, och till all lycka föreställda, olyckan skulle inverka på fågelbeståndet. Deltagarna kände inte till scenariot på förhand.

Nationell plan behövs

Det var **Hugo Nijkamp** från Sea Alarm som svarade på Vanessa Ryans larmsamtal. Förutom att han är specialist på räddning av vilda djur och fåglar vid svåra oljeolyckor var han en av de utländska experter som kallats in för att utvärdera den finska oljebekämpningens slagkraft gällande oljeskadat vilt.

– Övningen var väldigt noggrant planerad och leddes effektivt, berömmar Nijkamp. Men:

– Det blev rätt tydligt att Räddningsverket, Finlands miljöcentral och WWF behöver komma överens om en mer detaljerad plan för att hantera de vilda djuren, ett dokument som alla kan vara nöjda med och noggrant följa vid en eventuell olycka, säger Nijkamp.

När det finns en omfattande nationell plan är det också enklare för utländska experter att rycka in.

– Man kan aldrig på förhand veta hur liten eller omfattande en oljeolycka blir. Därför är det bra att gradvis kunna öka på antalet människor som kopplas in. På Sea Alarm arbetar vi med att skapa ett nätverk av europeiska och internationella experter som kan rycka in där det behövs.

Jätteintressant men obehagligt

Henrik Laurén var en av de frivilliga oljebekämpare som deltog i Balex Delta-övningen. Han har varit med i WWF:s trupper sedan år 2005 och visste precis vad han skulle göra.

– Det kändes som en vanlig skolning. Vi har gjort det så många gånger redan, att alla väl kan det vid det här laget.

Iklädd regnrock, galonbyxor, vit skyddshalare, vattentäta handskar och stövlar tätt fasttejpade deltog han förutom i strandmanövern också i fågeltvättningen på Högholmen.

– Det var jätteintressant och ganska obehagligt att titta på när fåglarna tvättades. Jag kände mig mera som en statist, men kunde nog föreställa mig hur jobbigt det måste vara att putsa riktigt stora fåglar. ■

© KATJA NUORVALA / WWF

100%
KIERRÄTYS-
PAPERI

ÄITINI ON KYNNYSMATTO

Tiikereitä on nyt 97 % vähemmän kuin sata vuotta sitten. Maailmassa elää villinä enää 3200 tiikeriä. Salametsästys ja laiton villieläinkauppa ovat kasvaneet räjähdysmäisesti. Tästä on tullut huume- ja asekaupan veroista bisnestä, jota pyörittävät järjestäytyneet ammattirikolliset. Halutuimpien uhanalaisten kauppaeläinten, kuten tiikerin, norsun ja sarvikuonon tila on hälyttävä. Älä osta tiikerintaljaa matoksi, norsunluisia shakkinappuloita äläkä varsinkaan sarvikuonon sarvesta valmistettua krapulalääkettä, joka ei edes tepsä. Haluamme tehdä tästä turhasta teurastuksesta lopun. Annetaan tulevaisuus näille upeille eläimille!

raaka
salametsästys

Uhanalainen luonto kiittää tuestasi.
Lue lisää: wwf.fi/salametsastys